

Uchwała z dnia 7 czerwca 2006 r., III CZP 34/06

Sędzia SN Iwona Koper (przewodniczący)

Sędzia SN Jan Górowski

Sędzia SN Hubert Wrzeszcz (sprawozdawca)

Sąd Najwyższy w sprawie upadłości "A.C." S.A. w L. w przedmiocie zażalenia wierzyciela Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddziału w L. na postanowienie sędziego-komisarza z dnia 9 grudnia 2005 r. oddalające zarzuty wierzyciela Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddziału w L. przeciwko planowi podziału funduszków uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości położonej w L. przy ul. T. nr 11, po rozstrzygnięciu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu jawnym w dniu 7 czerwca 2006 r. zagadnienia prawnego przedstawionego przez Sąd Rejonowy w Lublinie postanowieniem z dnia 21 marca 2006 r.:

„Czy w świetle art. 345 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. Nr 60, poz. 535 ze zm.) pojęcie "koszty związane ze sprzedażą" obejmuje jedynie koszty bezpośrednio związane z czynnością sprzedaży rzeczy lub prawa rzeczowo obciążonego, czy też pojęcie to winno być rozumiane w sposób szerszy, tj. obejmujący wszelkie wydatki związane z przedmiotem sprzedaży, w tym koszty jego utrzymania, zabezpieczenia, a w odniesieniu do nieruchomości koszty związane z podatkiem od nieruchomości i opłaty z tytułu wieczystego użytkowania gruntu?”

podjął uchwałę:

Do kosztów związanych ze sprzedażą – w rozumieniu art. 345 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. Nr 60, poz. 535 ze zm.) – obciążonego hipoteką prawa użytkowania wieczystego i związanego z nim prawa własności budynków i innych urządzeń nie należą wydatki z tytułu opłaty za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowej, podatku od nieruchomości, ubezpieczenia mienia oraz ochrony nieruchomości.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 9 grudnia 2005 r. sędzia-komisarz oddalił zarzuty wierzyciela Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w L. przeciwko planowi podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży obciążonego hipoteką prawa użytkowania wieczystego i związanego z nim prawa własności budynków i innych urządzeń (art. 350 w związku z art. 339 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze, Dz.U. Nr 60, poz. 535 ze zm. – dalej: "Pr.u.n."). W zażaleniu wierzyciel zarzucił naruszenie art. 345 ust. 1 Pr.u.n., polegające na uznaniu, że w planie podziału sumy uzyskanej ze zbycia wymienionych praw podlegają uwzględnieniu jako koszty związane ze sprzedażą opłaty za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowej, podatek od nieruchomości, wydatki z tytułu ubezpieczenia mienia i koszty ochrony nieruchomości.

Sąd Rejonowy, rozpoznając zażalenie, przedstawił – na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. w związku z art. 222 ust. 1 Pr.u.n. – przytoczone na wstępie zagadnienie prawne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wykładnia art. 345 ust. 1 Pr.u.n. nie była dotychczas przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego, poszukiwanie odpowiednich wypowiedzi w orzecznictwie z okresu obowiązywania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. – Prawo upadłościowe (jedn. tekst: Dz.U. z 1991 r. Nr 118 poz. 512 ze zm. – dalej: "Pr.upadł.") jest natomiast niecelowe, ponieważ przytoczony przepis zawiera nowe rozwiązanie. Wprawdzie art. 117 Pr.upadł. – po nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze

zastawów (Dz.U. Nr 149, poz. 703) – zawierał w § 4 podobne rozwiązanie do przewidzianego w art. 345 ust. 1 Pr.u.n., jednak odnosiło się ono wyłącznie do sprzedaży zastawu rejestrowego. Ponadto występujące w tym przepisie sformułowanie „koszty sprzedaży” nie było przedmiotem rozważań w judykaturze.

Przedstawiony w rozstrzyganym zagadnieniu prawnym problem w zasadzie nie wzbudził zainteresowania w piśmiennictwie. W literaturze w ogóle się go pomija lub ogranicza do wzmianki, że suma uzyskana ze sprzedaży rzeczy i praw wymienionych w art. 336 Pr.u.n. nie wchodzi do masy upadłości i podlega – zanim zostanie przeznaczona na zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonych rzeczowo – pomniejszeniu o koszty związane ze sprzedażą, bez bliższego jednak wyjaśnienia, o jakie koszty chodzi.

Wyjątkiem jest jedyne odnoszące się wprost do rozważanego problemu stanowisko, że koszty, o które ma być pomniejszona suma uzyskana ze sprzedaży, to wyłącznie koszty sprzedaży tej rzeczy, a nie koszty całego postępowania upadłościowego. Suma uzyskana ze sprzedaży może być – według tego stanowiska – pomniejszona tylko o koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą, czyli koszty licytacji.

Wskazówek, jak rozumieć zwrot „koszty związane ze sprzedażą”, nie zawiera także uzasadnienie projektu Prawa upadłościowego i naprawczego.

Regulacje dotyczące sposobu zaspakajania wierzycieli posiadających wierzytelności zabezpieczone hipoteką na składnikach masy upadłości podlegały istotnym zmianom. W pierwotnej wersji Prawa upadłościowego kluczowe znaczenie miał art. 118, zgodnie z którym wchodząca w skład masy upadłości nieruchomości (instytucja użytkowania wieczystego nie była wówczas znana) podlegała sprzedaży przez licytację publiczną według przepisów kodeksu postępowania cywilnego o egzekucji, a za zezwoleniem rady wierzycieli mogła być sprzedana z wolnej ręki. Z osiągniętej ceny – zgodnie z art. 118 § 2 Pr.upadł. – zaspokojeniu podlegały według kodeksu postępowania cywilnego należności korzystające z pierwszeństwa przed wierzytelnościami zabezpieczonymi hipotecznie, a następnie te wierzytelności i prawa wraz z objętymi wpisem przy kapitale odsetkami za ostatnie dwa lata przed licytacją i kosztami procesu w wysokości nieprzewyższającej dziesiątej części kapitału. Kwota pozostała po zaspokojeniu tych wierzytelności podlegała przekazaniu do masy upadłości.

Takie ujęcie eliminowało rozważany problem, m.in. dlatego, że w ramach kosztów egzekucji, korzystających – zgodnie z art. 800 § 1 pkt 1 d.k.p.c. – z pierwszeństwa przed wierzytelnościami zabezpieczonymi hipoteką, mieściły się koszty zarządu nieruchomością, obejmujące także – jak przyjmowano w literaturze – „wszelkie wydatki z prowadzeniem gospodarstwa na administrowanej nieruchomości połączone”. Z pierwszeństwa zaspokojenia przed wierzytelnościami zabezpieczonymi hipotecznie korzystały też podatki i inne daniny publiczne należne ze sprzedanej nieruchomości za ostatnie dwa lata przed licytacją (art. 800 § 1 pkt 3 d.k.p.c.). Nie zachodziło więc niebezpieczeństwo, że ciężar tych kosztów i danin publicznych zostanie przerzucony, pomimo ich związku z likwidacją składnika masy służącego zaspokojeniu wierzytelności zabezpieczonych hipotecznie, na wierzycieli, których wierzytelności podlegają zaspokojeniu w podziale funduszków masy upadłości.

Nowelizacja art. 118 Pr.upadł., dokonana ustawą z dnia 31 lipca 1997 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. – Prawo upadłościowe i niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 117, poz. 751), zlikwidowała tzw. prawo odrębności, przysługujące dotychczas wierzycielom posiadającym wierzytelności zabezpieczone hipoteką. Sumy uzyskane ze sprzedaży nieruchomości, a także prawa użytkowania wieczystego (nie był kwestionowany pogląd, że art. 118 Pr.upadł. obejmuje wszystkie składniki mienia upadłego, do których stosuje się przepisy kodeksu postępowania cywilnego o egzekucji z nieruchomości), wchodziły od tej chwili bezpośrednio do masy upadłości (art. 118 § 2 Pr.upadł.). Z tych sum mogli się zaspokoić wierzyciele hipoteczni, którym przyznano prawo do uczestniczenia w podziale funduszków masy. Możliwość ta otwierała się jednak dopiero po zaspokojeniu wierzycieli należących do wyższych kategorii podziału, w szczególności tzw. długów upadłości (204 § 1 pkt 1 i 2 Pr.upadł.). Pojęcie to obejmowało m.in. wydatki połączone z zarządem i likwidacją masy upadłości, nie wyłączając podatków i innych danin publicznych, a także należności powstałe wskutek czynności syndyka i należności z zawartych przez upadłego przed ogłoszeniem upadłości umów wzajemnych, których wykonania zażądał syndyk. To rozwiązanie, podobnie jak poprzednie, eliminowało wprowadzić rozważany problem, jednakże obniżało wartość zabezpieczenia hipotecznego i było oceniane jako niekorzystne dla wierzycieli hipotecznych.

W Prawie upadłościowym i naprawczym – na skutek krytyki dotychczasowego rozwiązania dotyczącego statusu wierzycieli posiadających wierzytelność zabezpieczoną rzeczowo na składnikach masy upadłości – doszło do restytucji tzw. prawa odrębności (art. 336 Pr.u.n.). Przywracając je, prawodawca nadał mu jednak nieco inną postać niż w pierwotnej wersji Prawa upadłościowego. Wierzytelności zabezpieczone rzeczowo podlegają zaspokojeniu według kolejności odpowiadającej materialnoprawnemu pierwszeństwu ograniczonych praw rzeczowych z sumy uzyskanej ze sprzedaży przedmiotu obciążonego, która jednak najpierw ulega pomniejszeniu o koszty związane ze sprzedażą (art. 345 ust. 1 Pr.u.n.), a następnie o wartość oznaczonych wierzytelności uprzywilejowanych, jeżeli podlegająca podziałowi suma pochodzi ze sprzedaży nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego, spółdzielczego prawa do lokalu lub statku morskiego wpisanego do rejestru okrętowego (art. 346 Pr.u.n.). Obecnie wierzyciel posiadający wierzytelność zabezpieczoną rzeczowo na składnikach masy upadłości nie może – odmiennie niż w prawie upadłościowym – prowadzić egzekucji z przedmiotu zabezpieczenia, lecz jego prawo odrębności jest realizowane w drodze sprzedaży i podziału dokonywanych przez syndyka (art. 339 Pr.u.n.).

Dla rozstrzygnięcia przedstawionego zagadnienia prawnego zasadnicze znaczenia ma wykładnia art. 345 ust. 1 Pr.u.n., a zawarty w nim zwrot „koszty związane ze sprzedażą” należy poddać przede wszystkim wykładni językowej. Przytoczony zwrot – w zakresie, w jakim wskazuje na powiązanie kosztów ze sprzedażą – nie jest semantycznie ostry, a ustawa nie zawiera wskazówek, w jaki sposób należy go rozumieć.

Poszukując odniesień w innych aktach prawnych, należy zwrócić uwagę na art. 969 § 3 k.p.c., który stanowi, że w razie niewykonania przez nabywcę nieruchomości warunków licytacyjnych, z utraconej rękojmi pokrywa się koszty egzekucji związane ze sprzedażą, a resztę przelewa się na dochód Skarbu Państwa. Tłumacząc ten przepis, w piśmiennictwie opowiedziano się za ograniczeniem zakresu kosztów egzekucji związanych ze sprzedażą, podlegających pokryciu z rękojmi. Przyjmuje się, że z utraconej rękojmi pokrywane są tylko te koszty, których powstanie przyczynowo jest związane z bezskutecznością pierwszej licytacji, a więc koszty ponownego obwieszczenia i koszty ponownego jej przeprowadzenia. Nie podlegają natomiast pokryciu z rękojmi

koszty związane ze sporządzeniem planu podziału, gdyż obciążałyby one strony także w wypadku skuteczności pierwszego przybicia.

Ustawodawca, chcąc określić zakres zwrotu oznaczonych wydatków, posługuje się kryterium związku pomiędzy poniesionymi wydatkami a określonym zdarzeniem także w innych przepisach kodeksu postępowania cywilnego. Zgodnie z art. 254 § 4 oraz art. 277 k.p.c., osoba trzecia i świadek mogą żądać zwrotu wydatków koniecznych związanych ze stawiennictwem w sądzie. W myśl art. 858 § 1 k.p.c. dozorca ma prawo żądać zwrotu wydatków koniecznych związanych z przechowywaniem. Według art. 872 § 4 k.p.c., z sumy ściągniętej od nabywcy ruchomości pokrywa się koszty związane z licytacją. Mediator – zgodnie z art. 185⁵ k.p.c. – ma prawo do wynagrodzenia i zwrotu wydatków związanych z przeprowadzeniem mediacji, zakres zwrotu wydatków w tym wypadku został jednak bliżej określony w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 listopada 2005 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym (Dz.U. Nr 239, poz. 2018).

Z wyjątkiem regulacji dotyczącej zakresu podlegających zwrotowi wydatków mediatora, ustawodawca, posługując się wskazanym wyżej kryterium powiązania, pozostawia organowi stosującemu prawo pewną sferę swobody interpretacyjnej. Doprecyzowanie nieostrego pojęcia następuje wówczas w drodze wykładni funkcjonalnej. W wypadku art. 345 ust. 1 Pr.u.n. samo brzmienie przepisu pozwala zdecydowanie wykluczyć jedynie pomniejszenie sumy uzyskanej ze sprzedaży o takie koszty, które nie są związane ze sprzedażą.

Argumenty funkcjonalne przemawiają za szeroką wykładnią analizowanego zwrotu. Ważny argument stanowią eksponowane przez Sąd Rejonowy skutki obciążenia kosztami utrzymania nieruchomości obciążonej rzeczowo masy upadłości, a w konsekwencji wszystkich wierzycieli zaspakajanych w podziale funduszków masy. Porównując obecne unormowanie dotyczące zaspokajania wierzytelności zabezpieczonych rzeczowo na składnikach masy upadłości z poprzednimi regulacjami, można przyjąć, że ustawodawca, dążąc do polepszenia sytuacji wierzycieli posiadających wierzytelności zabezpieczone rzeczowo, posunął się za daleko. Nałożenie na masę upadłości całości kosztów likwidacji nieruchomości lub prawa, które są przeznaczone w zasadzie wyłącznie na zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonych rzeczowo, budzi uzasadnione wątpliwości.

Warto także podkreślić, że w istocie nie chodzi tu o to, że samo obciążenie niektórych składników masy upadłości zmniejsza szansę pełnego zaspokojenia pozostałych wierzycieli, to daje się bowiem wytłumaczyć sensem instytucji zabezpieczeń rzeczowych wierzytelności. Problem polega na tym, że przyjęty w Prawie upadłościowym i naprawczym mechanizm zaspakajania wierzytelności zabezpieczonych rzeczowo obciąża masę upadłości kosztami utrzymania składników majątku, z których korzyści – po ich spieniężeniu – czerpią wierzyciele zaspokajani poza podziałem funduszków masy. Można oczywiście twierdzić, że nieruchomości lub prawo, zwłaszcza jeżeli są składnikami przedsiębiorstwa, przyczyniają się do wzrostu wartości funduszków masy (art. 335 Pr.u.n.) oraz że niektóre uprzywilejowane wierzytelności biorą udział w podziale sumy uzyskanej ze sprzedaży przedmiotu obciążonego zabezpieczeniem rzeczowym z pierwszeństwem przed wierzytelnościami zabezpieczonymi rzeczowo (art. 346 Pr.u.n.), jednakże te okoliczności jedynie łagodzą niedostatki konstrukcji tzw. prawa odrębności.

Wskazane mankamenty zostały dostrzeżone, o czym świadczy projekt nowelizacji art. 345 Pr.u.n., przewidujący pomniejszenie sumy przeznaczonej na zaspokojenie wierzycieli, o których mowa w art. 346 Pr.u.n., oraz wierzycieli posiadających wierzytelności zabezpieczone rzeczowo, o koszty utrzymania i likwidacji przedmiotu obciążonego. Z projektowanego unormowania wynika więc jasno, że ustawodawca zamierza nałożyć na wierzycieli zaspokajanych z sumy uzyskanej ze sprzedaży przedmiotu obciążonego nie tylko koszty jego likwidacji, lecz także koszty jego utrzymania w toku postępowania upadłościowego. Nie ulega też wątpliwości, że według projektowanego unormowania koszty utrzymania przedmiotu obciążonego objęłyby sporne w sprawie wydatki.

Taki rezultat nie jest jednak możliwy do osiągnięcia – nawet przy uwzględnieniu wskazanych wyżej argumentów funkcjonalnych – na podstawie obecnego stanu prawnego. Nie chodzi przy tym o to – jak sugeruje Sąd Rejonowy – czy przez koszty związane ze sprzedażą należy rozumieć koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą rzeczy, czy też wszelkie wydatki związane z przedmiotem sprzedaży. Racje funkcjonalne nie dają podstaw do przyjęcia, że art. 345 ust. 1 Pr.u.n. nakazuje zaspokoić z sumy uzyskanej ze sprzedaży obciążonego hipoteką prawa użytkowania wieczystego i związanego z nim prawa własności budynków i innych urządzeń wyłącznie koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą tych praw.

Nie oznacza to jednak, że *de lege lata* z sumy uzyskanej ze sprzedaży wymienionych praw mogą być zaspokajane wszelkie wydatki związane z przedmiotem sprzedaży.

Przepis art. 345 ust.1 Pr.u.n. zawiera warunek, aby koszty, o które należy pomniejszyć sumę uzyskaną ze sprzedaży przedmiotu obciążonego, były związane ze sprzedażą. Związek ten należy rozumieć szeroko, jest on pojęciem nieostrym i jego interpretacja wymaga – o czym była mowa – uzupełnienia argumentami funkcjonalnymi. Kosztami związanymi ze sprzedażą będą zatem nie tylko koszty bezpośrednio związane z samą transakcją (np. opłaty notarialne), lecz także koszty oszacowania nieruchomości lub prawa (art. 306 Pr.u.n.), podziału geodezyjnego, jeżeli okaże się potrzebny, koszty obwieszczeń (art. 320 pkt 2 i 6 Pr.u.n.) i koszty prawnej obsługi transakcji, jeżeli czynności te zostały zlecone przez syndyka za zgodą sędziego-komisarza lub ujęte w zatwierdzonym przez sędziego-komisarza preliminarzu wydatków (art. 179 ust. 1 i 3 Pr.u.n.). Ujmując rzecz ogólnie, kosztami tymi będą wszystkie koszty przetargu (art. 320 Pr.u.n.). Niemniej jednak, zgodnie z art. 345 ust. 1 Pr.u.n., każdorazowo musi zachodzić związek pomiędzy kosztami a sprzedażą.

W tym aspekcie podlegają też ocenie wymagalne po ogłoszeniu upadłości wydatki, których umieszczenie w planie podziału – jako kosztów związanych ze sprzedażą w rozumieniu art. 345 ust. 1 Pr.u.n. – zostało zakwestionowane przez wierzyciela hipotecznego. Nie ma podstaw do przyjęcia, że powstanie zakwestionowanych kosztów jest przyczynowo powiązane ze sprzedażą obciążonego hipoteką prawa użytkowania wieczystego i związanego z nim prawa własności budynków i innych urządzeń. Obowiązek uiszczania opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowej wynika z umowy (art. 73 ust. 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce gruntami, jedn. tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603), a podatku od nieruchomości – bezpośrednio z ustawy. W obu wypadkach nie jest on w żaden sposób sprzężony, nie zależy, nie łączy się ani nie oddziałuje na sprzedaż wymienionych praw. Tymczasem słowo „związek” w języku polskim oznacza właśnie „stosunek rzeczy, zjawisk łączących się ze sobą, wpływających, oddziałujących na siebie” bądź „łączność, powiązanie, spójność, zależność” (Słownik języka polskiego, t. III, pod red. M. Szymczaka, Warszawa 1993). Tę uwagę należy odnieść także do wydatków z tytułu ubezpieczenia mienia i ochrony nieruchomości.

Nie ma przekonujących racji przemawiających na rzecz przeciwnego poglądu. Za zaliczeniem wydatków z tytułu opłaty za użytkowanie wieczyste i podatku od nieruchomości do kosztów związanych ze sprzedażą nie przemawia zwłaszcza argument, że poniesienie tych wydatków pozwoliłoby uzyskać wyższą cenę sprzedaży. Związane z prawem użytkowania wieczystego opłaty i podatki są płacone nie dlatego, aby uzyskać wyższą cenę za sprzedaż tego prawa, lecz dlatego, że taki obowiązek wynika ze zobowiązania cywilnoprawnego lub podatkowego, które nie pozostają w związku ze sprzedażą.

Poszukując powiązania pomiędzy zakwestionowanymi wydatkami a sprzedażą obciążonego hipoteką prawa użytkowania wieczystego, można natomiast rozważać, czy przez sprzedaż w ujęciu art. 345 ust. 1 Pr.u.n. nie należałoby rozumieć pewnego procesu trwającego w czasie, a nie samej tylko transakcji. Wówczas można by dowodzić, że wskazane wydatki są związane ze sprzedażą, ponieważ fakt, iż owa sprzedaż trwa w czasie, powoduje powstanie tych wydatków. Podobnie, choć jeszcze dalej, zdaje się zmierzać Sąd Rejonowy, argumentując, że w sytuacji, w której celem wszystkich czynności syndyka jest spieniężenie masy upadłości, można uznać za usprawiedliwione twierdzenie, iż koszty związane z utrzymaniem i zabezpieczeniem nieruchomości, zyskują walor kosztów związanych ze sprzedażą.

Relacja pomiędzy sprzedażą rozumianą jako pewien proces a ponoszeniem spornych wydatków polegałaby tylko na tym, że oba te zdarzenia zachodziłyby w tym samym czasie. Powtórzyć jednak należy, że likwidacja i sama upadłość nie spowodowały tych wydatków ani na nie w żaden sposób nie oddziaływały. Wątpliwe jest również, aby sam fakt współwystępowania wskazanych zdarzeń w czasie pozwalał uznać, że są one ze sobą „związane” w rozumieniu art. 345 ust. 1 Pr.u.n. Warto zwrócić w tym miejscu uwagę na projekt nowelizacji art. 345 ust. 1 Pr.u.n. Wyodrębniono w nim dwie kategorie kosztów: koszty likwidacji oraz koszty utrzymania przedmiotu obciążonego, najwyraźniej zatem uznano, że formuła „koszty związane ze sprzedażą” jest zbyt mało pojemna językowo, by posłużyć się np. zwrotem „koszty związane ze sprzedażą przedmiotu obciążonego, w tym koszty jego utrzymania”.

Przytoczone stanowisko Sądu Rejonowego należało uznać – z punktu widzenia obecnego stanu prawnego – za zbyt daleko idące. Prowadzi ono do zatarcia różnicy pomiędzy kosztami związanymi z zarządem masą upadłości oraz

kosztami związanymi z jej likwidacją. Tymczasem takie rozróżnienie, choć silniej widoczne w dawnym stanie prawnym (art. 204 § 1 pkt 1 pr. upadł), wynika z art. 230 ust. 3 Pr.u.n., w którym ustawodawca w pkt 1 wyodrębnił koszty likwidacji masy upadłości, a więc koszty przeprowadzenia przetargu, podziału i wyceny majątku, negocjacji i koniecznych ogłoszeń oraz – w pkt 2-5 tego samego ustępu – wydatki związane z zarządem masą upadłości. Do tego rozróżnienia wyraźnie nawiązuje również projekt nowelizacji art. 345 ust. 1 Pr.u.n.

Argumentu wspierającego rozstrzygnięcie przedstawionego zagadnienia prawnego dostarcza także podobieństwo konstrukcyjne art. 345 ust. 1 Pr.u.n. i art. 969 § 3 k.p.c. Przemawia ono za tym, aby *de lege lata* oba przepisy interpretować podobnie.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.